

੧੨

ਦਿਓ ਅਤੇ ਲਓ

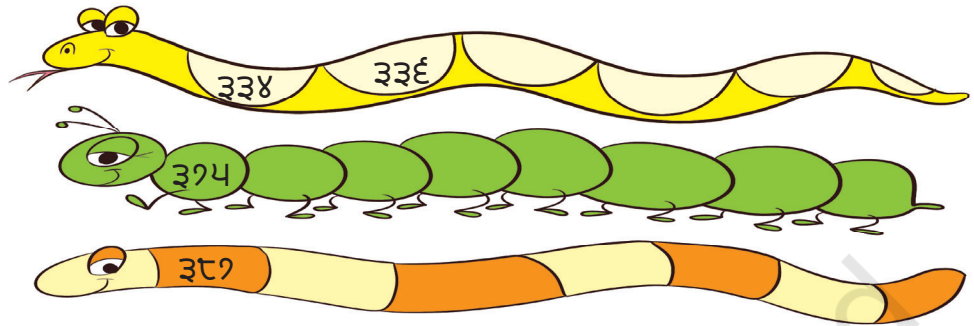
0333CH12

੨ ਜੋੜੋ

੫ ਜੋੜੋ

੫ ਘਟਾਓ

੬ ਜੋੜੋ

੨੩੪

ਘਟਾਓ ੬

੩੫੭

੯ ਜੋੜੋ

੨੮੮

੯ ਘਟਾਓ

੩੩੧

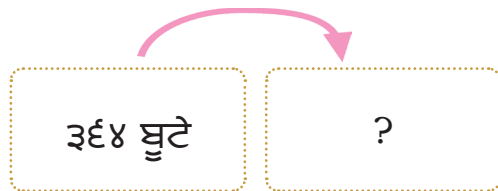
ਕਿਸ਼ਨ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਪੈਦੇ ਦੀ ਨਰਸਰੀ ਚਲਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਿਸਮਾਂ ਦੇ ਪੈਦੇ ਲਗਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਪਿੰਡ ਵਾਸੀ ਅਕਸਰ ਆਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਉਸ ਤੋਂ ਬੂਟੇ ਲੈਂਦੇ ਹਨ।

੧. ਕਿਸਨ ਕੋਲ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਜੜੀ-ਬੂਟੀਆਂ ਅਤੇ ਫੁੱਲਾਂ ਦੇ ੩੬੪ ਬੂਟੇ ਸਨ। ਫਿਰ ਉਹ ਆਪਣੇ ਦੇਸਤ ਦੇ ਪਿੰਡ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉੱਥੋਂ ੫੨ ਬੂਟੇ ਲੈ ਕੇ ਆਇਆ। ਹੁਣ ਉਸ ਕੋਲ ਕਿੰਨੇ ਬੂਟੇ ਹਨ?

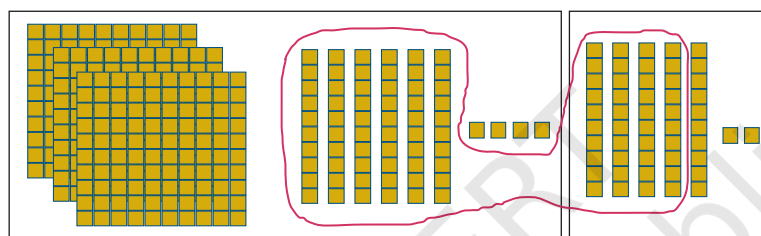
ਆਓ ਅਸੀਂ ਇਸ ਸਵਾਲ ਲਈ ਇੱਕ ਬਾਕਸ ਚਿੱਤਰ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਾਂ।

+ ੫੨ ਬੂਟੇ

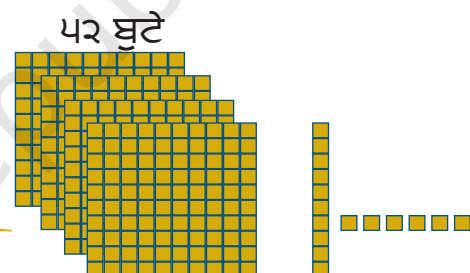

੧੦ ਦਸਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਾ ਕੇ ੧ ਸੌ ਬਣਾਓ।

ਆਓ ਅਸੀਂ ਹੇਠ ਲਿਖੀ ਸਮੱਸਿਆ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਵਸਥਿਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੀਏ।

੪ ਸੈਂਕੜੇ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ੩ ਸੈਂਕੜੇ ਅਤੇ ੧ ਸੌ ਜੋੜੋ

ਕੁੱਲ ਕਿੰਨੇ ਬੂਟੇ ਹਨ?

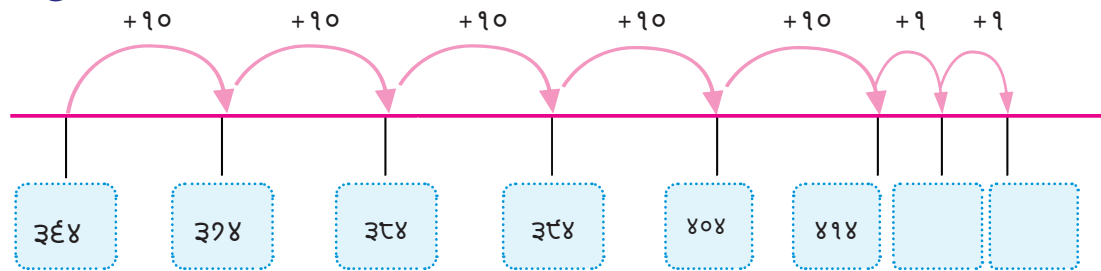
੩੬੪ ਤੋਂ ੫੨ ਜੋੜਨ 'ਤੇ ਸਾਨੂੰ ੪ ਸੈਂਕੜੇ, ੧, ੧੦ ਅਤੇ ੬ ਸੈਂਕੜੇ ਮਿਲਦੇ ਹਨ।

ਸੈਂਕੜੇ	ਦਸ	ਇੱਕ
੪	੧	੬

੩੬੪ ਬੂਟੇ + ੫੨ ਬੂਟੇ = _____ ਬੂਟੇ

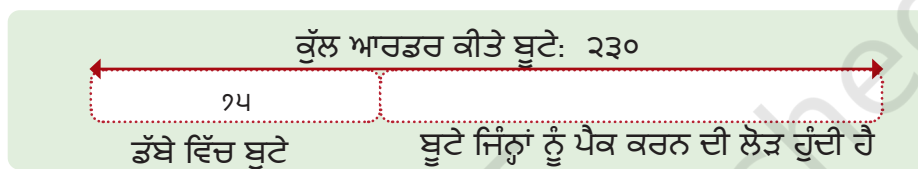
੩੬੪ + ੫੨ = _____

ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਇਕ ਅੰਕ ਰੇਖਾ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵੀ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ।

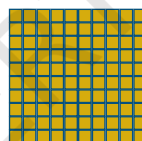

੨. ਕਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ੨੩੦ ਬੂਟੇ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਦਾ ਆਰਡਰ ਮਿਲਿਆ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਇੱਕ ਖੁੱਲੇ ਡੱਬੇ ਵਿੱਚ ੭੪ ਬੂਟੇ ਪੈਕ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਉਸ ਨੂੰ ਕਿੰਨੇ ਹੋਰ ਬੂਟੇ ਪੈਕ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ?

ਅਸੀਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਇੱਕ ਬਾਕਸ ਚਿੱਤਰ ਵਜੋਂ ਲਿਖਦੇ ਹਾਂ:

ਆਉ ਅਸੀਂ ਸਮੱਸਿਆ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਸੈਂਕੜੇ,

ਦਸਾਂ

ਅਤੇ ਇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੀਏ।

ਸਾਨੂੰ ੨੩੦ ਵਿੱਚੋਂ ੭੪ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣਾ ਪਏਗਾ।

ਸੈਂਕੜੇ	ਦਸ	ਇੱਕ
੨	੩	੦

੫ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਲਈ, ਅਸੀਂ ੧ ਨੂੰ ੧੦ ਵਿੱਚ ਬਦਲਦੇ ਹਾਂ।

ਸੈਂਕੜੇ	ਦਸ	ਇੱਕ

ਹੁਣ ਅਸੀਂ ੧੦ ਵਿੱਚੋਂ ੫ ਨੂੰ ਹਟਾ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।

ਅਧਿਆਪਕ ਦਾ ਨੋਟ: ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਇਹਨਾਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਤਾਬ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਡਾਇਨਾਮਿਕ ਬਲਾਕਾਂ ਅਤੇ ਨੰਬਰ ਲਾਈਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰੋ। ਬੱਚੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨਾਲ ਨੰਬਰਾਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਜੋੜ ਕੇ ਇਹ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਸੈਂਕੜੇ, ਦਸਾਂ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਸਬੰਧਾਂ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੋ।

੧੦ ਵਿੱਚੋਂ ੫ ਨੂੰ ਘਟਾ ਕੇ, ਸਾਡੇ ਕੋਲ ੫ ਬਚਦੇ ਹਨ।

ਹੁਣ ਸਾਨੂੰ ੧੦ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਯਾਦ ਰੱਖੋ ਕਿ ਸੈਂਕੜੇ ਬਲਾਕ ਖੋਲ੍ਹਣ ਨਾਲ ਸਾਨੂੰ ੧੦ ਦੇ ੧੦ ਬਲਾਕ ਮਿਲਦੇ ਹਨ।

ਸੈਂਕੜੇ ੨	ਦਸ ੨	ਇੱਕ ੪

੧੦ ਨੂੰ ਦੂਰ ਲੈ ਜਾਓ।

ਸੈਂਕੜੇ	ਦਸ	ਇੱਕ

ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਇਹ ਬਚਿਆ ਹੈ।

ਸੈਂਕੜੇ	ਦਸ	ਇੱਕ

ਕਿਸ਼ਨ ਕੋਲ ਹੁਣ..... ਬੂਟੇ ਹਨ।

ਅਧਿਆਪਕ ਦਾ ਨੋਟ: ਮਿਆਰੀ ਐਲਗੋਰਿਦਮ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰਣਨੀਤੀਆਂ ਨਾਲ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਡਾਇਨਾਮਿਕ ਬਲਾਕਾਂ ਅਤੇ ਇੱਕ ਨੰਬਰ ਲਾਈਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

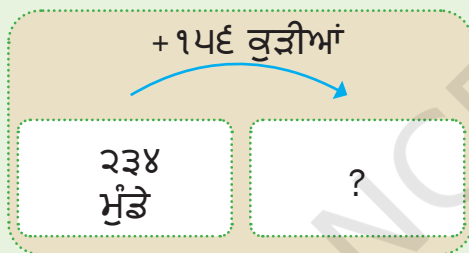

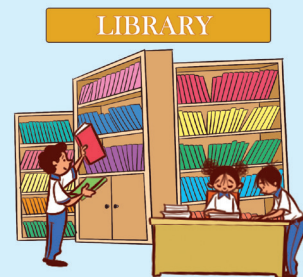
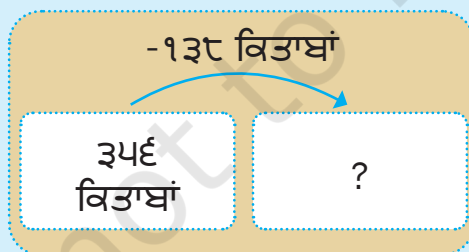
ਆਓ ਅਸੀਂ ਕਰੀਏ

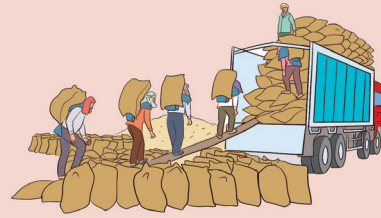
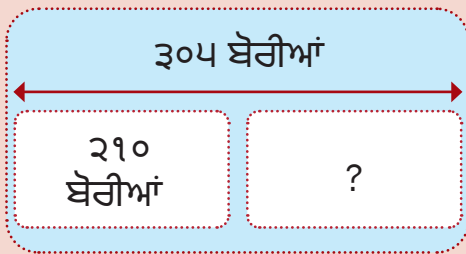
ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਉੱਪਰ ਦਿਖਾਏ ਅਨੁਸਾਰ ਬਾਕਸ ਚਿੱਤਰ ਬਣਾਓ। ਫਿਰ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਲਈ HTO ਬਲਾਕਾਂ ਜਾਂ ਇੱਕ ਨੰਬਰ ਲਾਈਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੋ।

1. ਕਿਸ਼ਨ ਕੋਲ ਅਗਸਤ ਵਿੱਚ ੪੫੬ ਬੂਟੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ੬੩ ਬੂਟੇ ਵੰਡ ਦਿੱਤੇ। ਉਸ ਕੋਲ ਕਿੰਨੇ ਬੂਟੇ ਬਾਕੀ ਬਚੇ ਹਨ?
2. ਕਿਸ਼ਨ ਕੋਲ ੩੦੯ ਪੌਦਿਆਂ ਦਾ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਫੁੱਲਾਂ ਵਾਲੇ ਪੌਦਿਆਂ ਦੇ ੮੦ ਹੋਰ ਬੂਟੇ ਮਿਲਦੇ ਹਨ। ਹੁਣ ਉਸ ਕੋਲ ਕਿੰਨੇ ਬੂਟੇ ਹਨ?
3. ਕਿਸ਼ਨ ਕੋਲ ਜੜੀ-ਬੂਟੀਆਂ ਦੇ ੨੭੦ ਬੂਟੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਦੇਸਤ ਕੋਲ ਜੜੀ-ਬੂਟੀਆਂ ਦੇ ੩੬ ਬੂਟੇ ਹਨ। ਕਿਸ਼ਨ ਕੋਲ ਆਪਣੇ ਦੇਸਤ ਨਾਲੋਂ ਕਿੰਨੇ ਬੂਟੇ ਵੱਧ ਹਨ?

ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਬਾਕਸ ਚਿੱਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਨੰਬਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਸ਼ਬਦ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਲਿਖੋ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰੋ। ਤੁਸੀਂ ਉਚਿੱਤ ਪ੍ਰਸੰਗਾਂ ਲਈ ਤਸਵੀਰਾਂ ਤੋਂ ਮਦਦ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹੋ।

ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਡੱਬੇ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੋ। ਆਪਣੇ ਜਵਾਬਾਂ ਨੂੰ ਡੱਬੇ ਵਿੱਚ ਰੰਗ ਦਿਓ।

੫੨੧	੫੨੨	੫੨੩	੫੨੪	੫੨੫	੫੨੬	੫੨੭	੫੨੮	੫੨੯	੫੩੦
੫੧੧	੫੧੨	੫੧੩	੫੧੪	੫੧੫	੫੧੬	੫੧੭	੫੧੮	੫੧੯	੫੨੦
੫੦੧	੫੦੨	੫੦੩	੫੦੪	੫੦੫	੫੦੬	੫੦੭	੫੦੮	੫੦੯	੫੧੦
੪੯੧	੪੯੨	੪੯੩	੪੯੪	੪੯੫	੪੯੬	੪੯੭	੪੯੮	੪੯੯	੫੦੦
੪੮੧	੪੮੨	੪੮੩	੪੮੪	੪੮੫	੪੮੬	੪੮੭	੪੮੮	੪੮੯	੪੯੦
੪੭੧	੪੭੨	੪੭੩	੪੭੪	੪੭੫	੪੭੬	੪੭੭	੪੭੮	੪੭੯	੪੮੦
੪੬੧	੪੬੨	੪੬੩	੪੬੪	੪੬੫	੪੬੬	੪੬੭	੪੬੮	੪੬੯	੪੭੦
੪੫੧	੪੫੨	੪੫੩	੪੫੪	੪੫੫	੪੫੬	੪੫੭	੪੫੮	੪੫੯	੪੬੦

$੪੫੬ + ੧੦$

੪੬੬

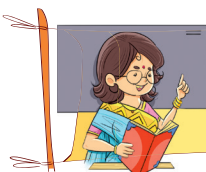
$੪੮੧ + ੧੯$

$੪੮੯ + ੨੧ + ੧੫$

$੪੦੫ + ੨੩$

$੪੬੭ + ੫੧$

$੫੧੯ - ੪੦$

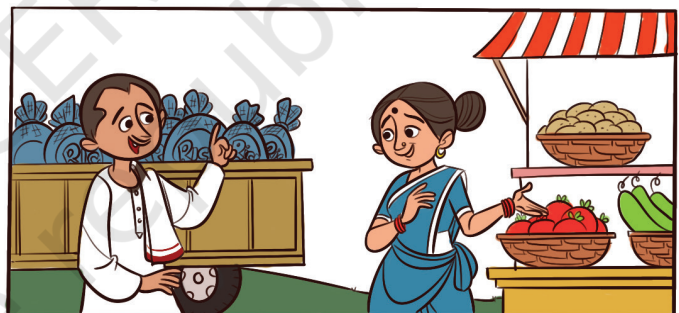

ਅਧਿਆਪਕ ਦਾ ਨੋਟ: ਉਪਰੋਕਤ ਡੱਬਿਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰੋ। 100, 10 ਅਤੇ 1 ਜੋੜਨ ਵੇਲੇ ਅੰਕਾਂ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਦੇ ਪੈਟਰਨ ਵੱਲ ਬੱਚਿਆਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਖਿੱਚੋ।

ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕਰੋ।

100 ਜੋੜੋ	10 ਜੋੜੋ	1 ਜੋੜੋ	100 ਜੋੜੋ	10 ਜੋੜੋ	1 ਜੋੜੋ
੨੬੯	੨੬੯	੨੬੯	੪੫੪	੪੫੪	੪੫੪
੩੬੯					੪੫੫
	੨੨੯				

ਕਈ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ, ਪਿੰਡ 'ਜਾਦੂਪੁਰ' ਵਿੱਚ, ਲੋਕ ਆਪਣੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦਾ ਆਦਾਨ-ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਸ਼ਾਮੂ ਕਾਕਾ ਨੇ ਦਰੀਆ ਦੀਦੀ ਨੂੰ ੫ ਬੋਰੀਆਂ ਚਾਵਲ ਦਿੱਤੇ। ਜਿਸਦੇ ਬਦਲੇ ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਦੀਆਂ ੧੦ ਬੋਰੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਦਰੀਆ ਦੀਦੀ ਨੇ ੫ ਬੋਰੀਆਂ ਪਿਆਜ਼ ਦੇ ਕੇ ਬਬਲੂ ਦਾਦਾ ਤੋਂ ੨ ਸਾੜੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀਆਂ।

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਿੰਡ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦਾ ਆਦਾਨ-ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ। ਸ਼ਾਮੂ ਕਾਕਾ ਨੇ ਜੋ ਚਾਵਲ ਦਿੱਤੇ ਸਨ, ਉਸ ਲਈ ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਲੈ ਕੇ ਆਏ। ਦਰੀਆ ਦੀਦੀ ਨੇ ਦੋਵਾਂ ਸਾੜੀਆਂ ਲਈ ਬਬਲੂ ਦਾਦਾ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਸਾਰਾ ਪਿਆਜ਼ ਦਿੱਤਾ। ਕਲਾਸ ਵਿੱਚ ਚਰਚਾ ਕਰੋ ਕਿ ਇਸ ਪਿੰਡ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦਾ ਅਦਾਨ-ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਚੀਜ਼ਾਂ ਕਿਉਂ ਦੇਣੀਆਂ ਪਈਆਂ।

ਅੱਜ ਕੱਲ੍ਹ ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੇ ਬਦਲੇ ਪੈਸੇ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਾਨੂੰ ਲੋੜ ਹੈ। ਨੋਟ ਅਤੇ ਸਿੱਕੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕੀਮਤਾਂ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੇ ਹਨ ਜੋ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਚੀਜ਼ਾਂ ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਵਰਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ, ਇੱਕ 10 ਰੁਪਏ ਦਾ ਨੋਟ ਨਾਲ ਹਵਾ ਮਿਠਾਈ ਜਾਂ ਦਸ ਟੈਫੀਆਂ ਖਰੀਦ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।

ਇੱਕ ਹਵਾ ਮਿਠਾਈ ਦੀ ਕੀਮਤ ਇੱਕ ਟੈਫੀ ਨਾਲੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੈ।

ਸਲਾਮਾ ਦੁੱਧ ਦੀਆਂ ਦੋ ਬੋਤਲਾਂ 100 ਰੁਪਏ 'ਚ ਖਰੀਦਦੀ ਹੈ। ਕਿਰਨ ਅਨਾਰ ਦੀ ਟੋਕਰੀ ਖਰੀਦਦੀ ਹੈ 100.

ਉਸ ਤੇ ਚੱਕਰ ਲਗਾਓ ਜਿਸਦੀ ਕੀਮਤ ਵਧੇਰੇ ਹੈ: ਦੁੱਧ ਦੀ ਬੋਤਲ ਜਾਂ ਅਨਾਰ ਤੋਂ?

ਦੋ ਚੀਜ਼ਾਂ ਬਾਰੇ ਸੋਚੋ ਜੋ ਅਸੀਂ ਇੱਕੋ ਨੋਟ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਖਰੀਦ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।

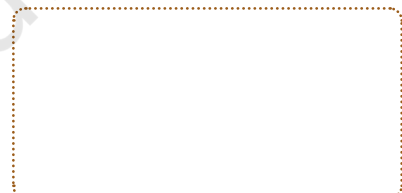
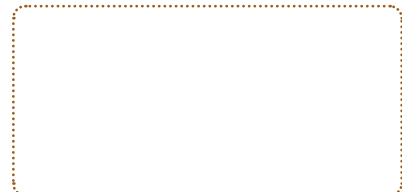
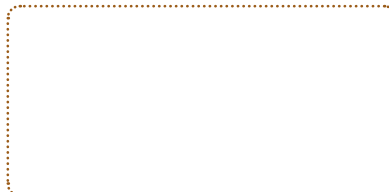
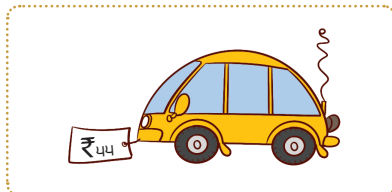
ਰੁਪਏ/ਨੋਟ	ਉਹ ਚੀਜ਼ਾਂ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਖਰੀਦ ਸਕਦੇ ਹੋ
	
	

ਨੇਟਾਂ ਅਤੇ ਸਿੱਕਿਆਂ ਨੂੰ ਦੇ ਕਾਲਮਾਂ ਵਿੱਚ ਮਿਲਾਓ ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੁੱਲ ਇੱਕੋ ਜਿਹੇ ਹਨ।

ਅਧਿਆਪਕ ਦਾ ਨੋਟ: ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਮੂਲ ਨੋਟਾਂ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਦਾ ਨਿਰੀਖਣ ਕਰਨ ਦਿਓ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸ਼ਖਸੀਅਤਾਂ, ਸਮਾਰਕਾਂ, ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਚਿੰਤਰ, ਵੱਖ-ਵੱਖ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਨੰਬਰ ਅਤੇ ਨੰਬਰ ਨਾਮ ਆਦਿ। ਨੋਟਾਂ ਅਤੇ ਸਿੱਕਿਆਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਸਬੰਧਾਂ ਬਾਰੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰਾ ਕਰੋ।

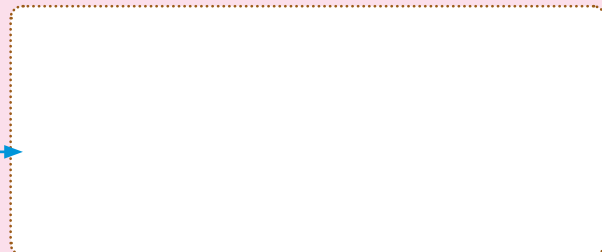
ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਨੋਟਾਂ ਅਤੇ ਸਿੱਕਿਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੋ। ਪੈਸੇ ਦੇਣ ਦੇ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਤਰੀਕੇ ਲੱਭੋ। ਤੁਸੀਂ ਨੋਟਾਂ ਅਤੇ ਸਿੱਕਿਆਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਾਰ ਵਰਤ ਸਕਦੇ ਹੋ।

ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਨੋਟ ਦੇਖਿਆ ਹੈ?

100 ਦੇ ਨੋਟ ਬਣਾਓ। ਜੇ ਇਕ 400 ਦੇ ਨੋਟ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਣ।

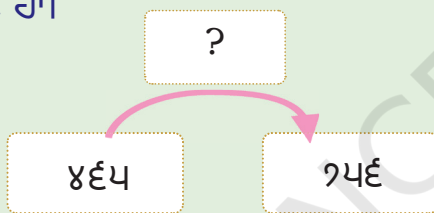
ਕਿੰਨੇ 100 ਦੇ ਨੋਟ ਇੱਕ 400 ਰੁਪਏ ਦੇ ਨੋਟ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ? _____

ਤੁਸੀਂ 400 ਰੁਪਏ ਨਾਲ ਕਿਹੜੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨਾਲ ਖਰੀਦ ਸਕਦੇ ਹੋ?

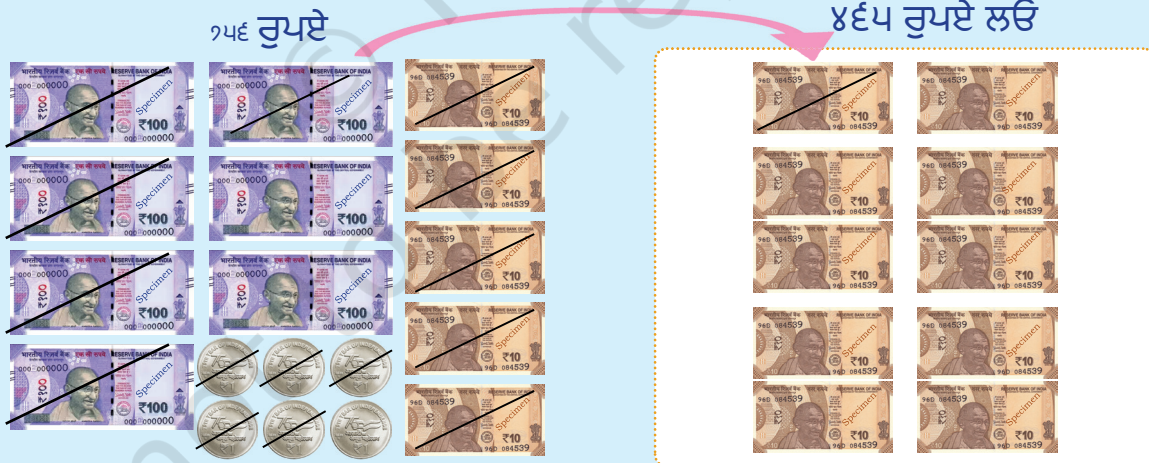

ਸਵੇਰੇ, ਪੀਟਰ ਅੰਕਲ ਦੇ ਪੈਸੇ ਦੇ ਡੱਬੇ ਵਿੱਚ ੪੬੫ ਰੁਪਏ ਹਨ। ਦੁਪਹਿਰ ਤੱਕ, ਉਸਦੇ ਕੋਲ ੭੫੬ ਰੁਪਏ ਹਨ। ਸਵੇਰ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਹੁਣ ਤੱਕ ਉਸ ਨੇ ਕਿੰਨੀ ਕਮਾਈ ਕੀਤੀ ਹੈ?

ਆਓ ਅਸੀਂ ਇਸ ਸਵਾਲ ਲਈ ਇੱਕ ਬਾਕਸ ਚਿੱਤਰ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਾਂ।

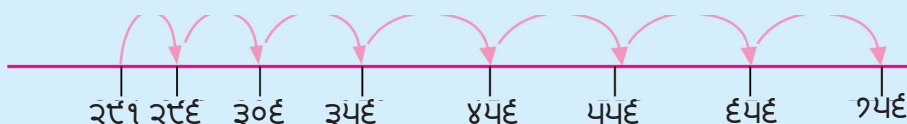
ਮੇਰਾ ਅਨੁਮਾਨ।
ਰੁਪਏ _____

ਦੋਵਾਂ ਸੰਖਿਆਵਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਅੰਤਰ = ੨੯੧ ਰੁਪਏ

ਸਵੇਰ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਹੁਣ ਤੱਕ ਉਸਨੇ ੨੯੧ ਰੁਪਏ ਦੀ ਕਮਾਈ ਕੀਤੀ ਹੈ।

੫ ੧੦ ੫੦ ੧੦੦ ੧੦੦ ੧੦੦ ੧੦੦ = ੪੬੫

ਅੱਜ, ਪੀਟਰ ਅੰਕਲ ਨੇ ੬੪੦ ਰੁਪਏ ਦੇ ਚਾਵਲ ਵੇਚੇ ਅਤੇ ੨੧੫ ਦੀ ਖੰਡ ਵੇਚੀ। ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਵਿਕਰੀ ਤੋਂ ਕਿੰਨਾ ਪੈਸਾ ਕਮਾਇਆ ਹੈ?

ਸਵਾਲ ਵਾਸਤੇ ਇੱਕ ਬਾਕਸ ਚਿੱਤਰ ਬਣਾਓ।

?

ਮੇਰਾ ਅਨੁਮਾਨ
ਰੁਪਏ _____

ਇਸ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਨੰਬਰ ਲਾਈਨ ਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੋ।

ਆਓ ਅਸੀਂ ਕਰੀਏ

ਬਾਕਸ ਚਿੱਤਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸਵਾਲਾਂ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰੋ। ਜਵਾਬਾਂ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਗਾਓ। ਫਿਰ ੧੦੦, ੧੦ ਅਤੇ ੧ ਦੇ ਨੋਟਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੋ ਅਤੇ ਇਸ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਅੰਕ ਰੇਖਾ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੋ।

1. ਇੱਕ ਦਿਨ ਪੀਟਰ ਅੰਕਲ ਨੇ ੬੫੦ ਰੁਪਏ ਦੀ ਕਮਾਈ ਕੀਤੀ। ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਉਸਨੇ ੨੫੦ ਰੁਪਏ ਦੀ ਕਮਾਈ ਕੀਤੀ। ਦੂਜੇ ਦਿਨ ਤੱਕ ਉਸਨੇ ਕਿੰਨੇ ਪੈਸੇ ਕਮਾਏ ਸਨ?

ਅਧਿਆਪਕ ਦਾ ਨੋਟ: ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਖੇਡਣ ਲਈ ਪੈਸੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰੇ ਜਾਂ ਕਰੋ। ਸੈਂਕੜੇ, ਦਸਾਂ ਅਤੇ ਸੰਪ੍ਰਦਾਵਾਂ ਦੇ ਆਦਾਨ-ਪ੍ਰਦਾਨ ਵਿੱਚ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰੋ ਅਤੇ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੋ।

2. ਰੀਨਾ ਨੇ 20੯ ਦਾ ਕਰਿਆਨੇ ਦਾ ਸਾਮਾਨ ਖਰੀਦਿਆ। ਉਸਨੇ ਪੀਟਰ ਅੰਕਲ ਨੂੰ ੫੦੦ ਦਾ ਇਕ ਨੋਟ ਦਿੱਤਾ। ਪੀਟਰ ਅੰਕਲ ਨੂੰ ਰੀਨਾ ਨੂੰ ਕਿੰਨੇ ਪੈਸੇ ਵਾਪਸ ਕਰਨੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ?
3. ਸ਼ਿਰੀਨ ਦੇ ਪਿੱਗੀ ਬੈਂਕ ਵਿਚ ੧੫੦ ਰੁਪਏ ਹਨ। ਉਹ ਹਰ ਹਫ਼ਤੇ ੧੦੦ ਰੁਪਏ ਆਪਣੇ ਪਿੱਗੀ ਬੈਂਕ ਵਿਚ ਰੱਖਦੀ ਹੈ। ਚਾਰ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਕੋਲ ਕਿੰਨੇ ਪੈਸੇ ਹਨ?
੪. ਪੀਟਰ ਅੰਕਲ ਨੇ ਪਹਿਲੇ ਮਹੀਨੇ ਵਿੱਚ ੨੫੦, ਦੂਜੇ ਮਹੀਨੇ ਵਿੱਚ ੧ ੨੫ ਅਤੇ ਤੀਜੇ ਮਹੀਨੇ ਵਿੱਚ ੩੫੦ ਰੁਪਏ ਬਚਾਏ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ ਕਿੰਨੀ ਬਚਤ ਕੀਤੀ ਹੈ?

ਸੈ ਦੇ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਜਵਾਬਾਂ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਗਾਓ ਅਤੇ ਕਲਾਸ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਸਾਂਝੇ ਕਰੋ।

ਨੰਬਰ ਵਾਕ	ਸੈ ਸਭ ਤੋਂ ਨੇੜੇ
੧੫੬ + ੩੪	
੧੨੫ - ੧੫	
੧੦੫ + ੧੯੫	
੨੦੫ + ੨੧੫	
੫੦੦ - ੩੯੫	
੭੬੫ - ੫੬੭	
੫੦੫ + ੪੦੫	

ਅਧਿਆਪਕ ਦਾ ਨੋਟ: ਅਧਿਆਪਕ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸੰਖਿਆਵਾਂ ਜੋੜਨ ਅਤੇ ਘਟਾਉਣ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਦੇਣ ਲਈ ਸਮਾਨ ਸ਼ਬਦ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਪੈਦਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਮੱਸਿਆ ਖਿੱਚਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰੋ। ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਕੀਵਰਡ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਰਹੇਜ਼ ਕਰੋ।

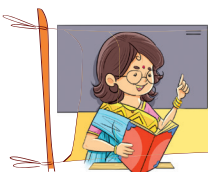
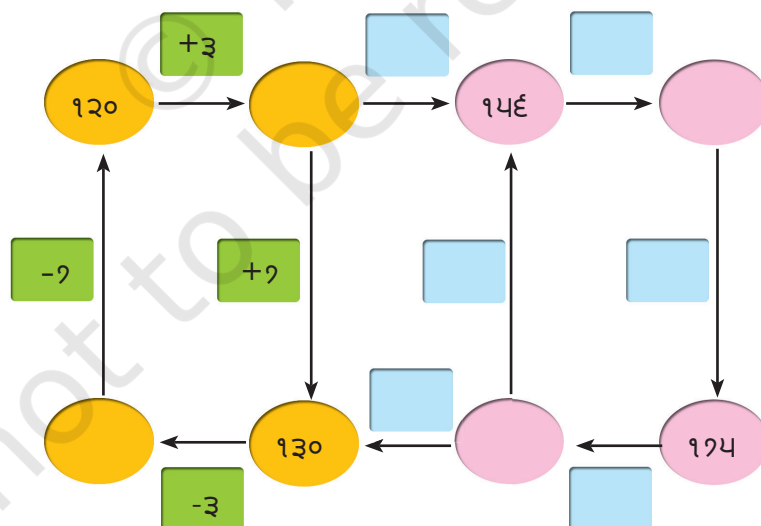
ਬਿਨਾਂ ਗਿਣਤੀ ਕੀਤਿਆ, ਹਰੇਕ ਕਤਾਰ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਕਥਨਾਂ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਕਰੋ। ਉਸ ਤੇ ਚੱਕਰ ਲਗਾਓ ਜੋ ਵਧੇਰੇ ਹੈ। ਕਲਾਸ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਸਾਂਝੇ ਕਰੋ।

$373 + 23$	$373 + 80$
$280 + 10$	$208 + 10$
$100 + 1$	$110 + 10$
$384 - 84$	$384 - 48$
$100 - 1$	$100 - 1$

ਉਹ ਜੋੜੇ ਲੱਭੋ ਜੋ ਬਰਾਬਰ ਹਨ। ਕਲਾਸ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਸਾਂਝੇ ਕਰੋ।

$418 + 100$	$814 - 200$	$340 + 40$
$800 + 14$	$840 - 40$	$118 - 200$

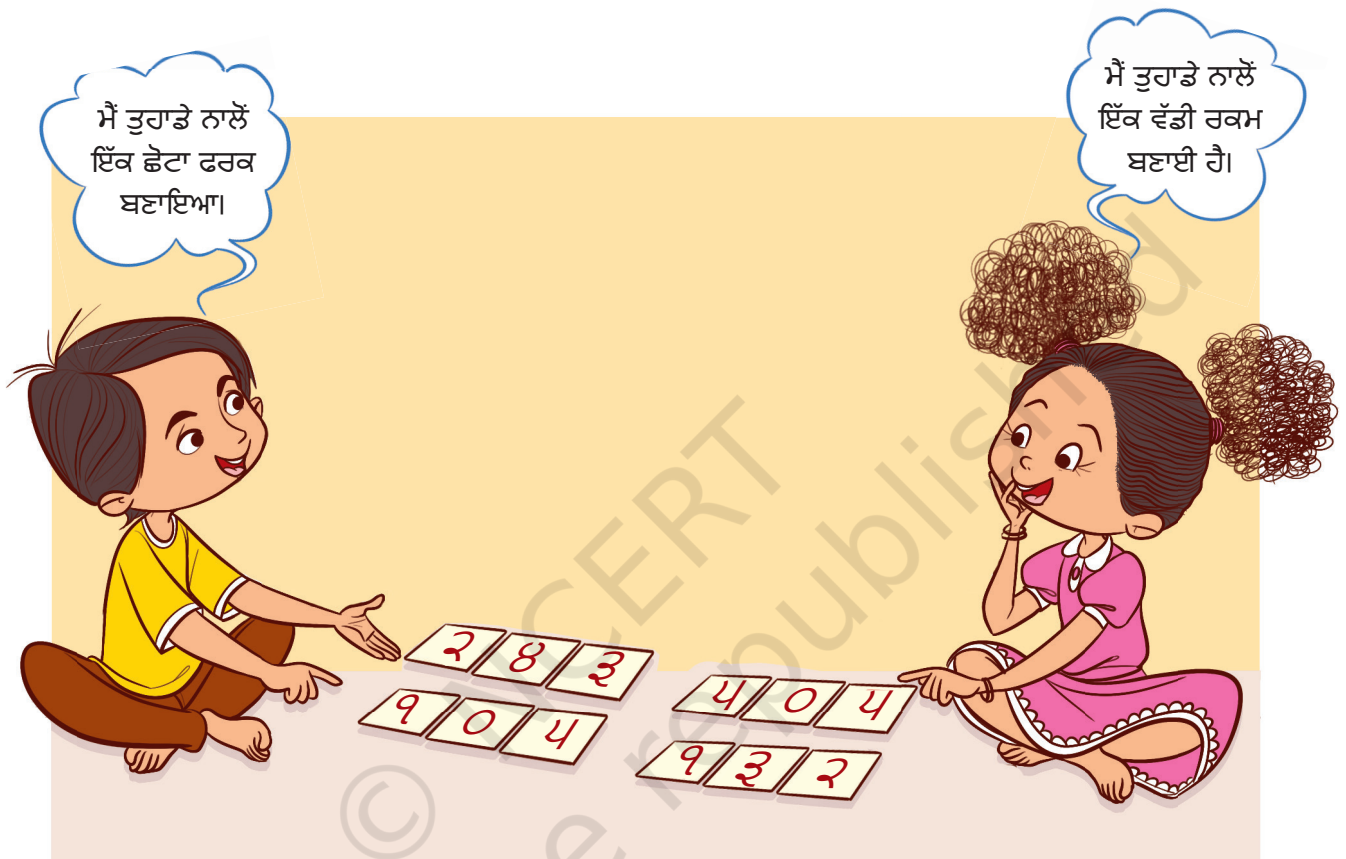
ਡੱਬਿਆਂ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਨੰਬਰਾਂ ਨਾਲ ਭਰੋ।

ਅਧਿਆਪਕ ਦਾ ਨੋਟ: ਉਪਰੋਕਤ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਕਲਾਸ ਵਿੱਚ ਮਾਨਸਿਕ ਗਣਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰੋ। ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਸਵਾਲ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕਰੋ।

੦-੫ ਨੰਬਰਾਂ ਵਾਲੇ ਕਾਰਡ ਬਣਾਓ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਡਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਦੋ ੩-ਅੰਕਾਂ ਦੇ ਨੰਬਰ ਬਣਾਓ। ਦੋਵਾਂ ਸੰਖਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਜੋੜੋ ਅਤੇ ਦੋਵਾਂ ਸੰਖਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਘਟਾਓ। ਕਾਰਡਾਂ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਸੰਗਠਿਤ ਕਰੋ ਅਤੇ ਵੱਡੀ ਰਕਮ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੋ। ਕਾਰਡਾਂ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਸੰਗਠਿਤ ਕਰੋ ਅਤੇ ਇੱਕ ਛੋਟਾ ਫਰਕ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੋ।

ਆਪਣੇ ਦੋਸਤਾਂ ਨਾਲ ਇਸਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰੋ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਰਕਮ ਅਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਛੋਟਾ ਫਰਕ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਆਓ ਅਸੀਂ ਕਰੀਏ

(ੳ) $284 + 9$

(ੲ) $724 + 174$

(ੳ) $487 - 4$

(ਅ) $804 + 48$

(ਸ) $800 - 72$

(ਕ) $843 - 348$

ਅਧਿਆਪਕ ਦਾ ਨੋਟ: ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਨੰਬਰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕਿਤਾਬ ਦੇ ਨੰਬਰ ਕਾਰਡਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿਓ। ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਇਹ ਕੰਮ ਸਿਰਫ ਪੈਨਸਿਲ ਅਤੇ ਕਾਗਜ਼ ਨਾਲ ਕਰਨਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।